

VALTION IT-JOHTORYHMÄN KOKOUS

Aika ja paikka

18.6.2007 klo 9, Valtioneuvoston linna, neuvotteluhuone Euro

Osallistajat

Turunen Juhani, alivaltiosihteeri, valtiovarainministeriö (pj)
Aaltonen Heikki, alivaltiosihteeri, valtioneuvoston kanslia (Risto Volasen varamies)
Haukirauma Heikki, tietohallintojohtaja, työministeriö
Karjalainen Jorma, ylijohdaja, valtiovarainministeriö
Honka Leena, valtion IT johtaja, valtiovarainministeriö (sihteeri)

Poissa

Volanen Risto, valtiosihteeri, valtioneuvoston kanslia
Viljanen Ritva, kansliapäällikkö, sisäasiainministeriö
Skog Harri, kansliapäällikkö, opetusministeriö
Hautojärvi Sirkka, kansliapäällikkö, ympäristöministeriö
Soini Kristiina, johtaja, Ilmatieteen laitos
Koli Markku, operaatiopäällikkö, Pääesikunta
Terho Arja, neuvotteleva virkamies, valtiovarainministeriö (sihteeri)

Asiantuntijat

Rissanen Olli-Pekka, erityisasiantuntija, valtiovarainministeriö
Romppanen Minna, projektipäällikkö, valtiovarainministeriö
Salmenkivi Toini, projektipäällikkö, valtiovarainministeriö

Jakelu

Osallistujat, poissaolijat, asiantuntijat, Valdo-järjestelmä

ASIAT

Etukäteen lähetetty asialista

1. Kokouksen avaus
2. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen
3. Yhteiset tietojärjestelmät –kehittämishankkeen kärkihankkeet, Olli-Pekka Rissanen ja Toini Salmenkivi
 1. Virkamiehen tunnistaminen ja käyttöoikeuksien hallinta (VIRTU)
 2. Dokumentinhallinta ja arkistointi (VALDA)
4. Tietoturvasot –kärkihanke (Minna Romppanen)
5. Valtion IT-palvelukeskuksen tilanne (Leena Honka)
6. Muut asiat
7. Kokouksen päättäminen.

Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen. Asialistan kohta 5 päätettiin siirtää seuraavaan kokoukseen. Valtioneuvoston kanslian edustajan Heikki Aaltosen esityksestä päätettiin, että jatkossa Heikki Aaltonen on Risto Volasen sijaan valtioneuvoston kanslian vakituinen edustaja valtion IT-johtoryhmässä.

Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja.

Virkamiehen tunnistaminen ja käyttöoikeuksien hallinta (Olli-Pekka Rissanen)

Olli-Pekka Rissanen esitteli virkamiehen tunnistamiseen ja käyttöoikeuksien hallintaan liittyvää esitutkimusraporttia oheisen materiaalin mukaisesti (liite 1). Tavoitteena oli pyytää esitutkimusraportista lausunnot syyskuun 2007 aikana.

Esityksessä korostettiin sitä, että kysymyksessä ei ole virkakortin käyttöönotto koko valtionhallinnolle, vaan edellytysten luonti sen mahdolliselle laajemmalle käytölle.

Keskustelua:

- Asia on vaikeaselkoinen muille kuin alan asiantuntijoille. Sen vuoksi jatkoesittelyssä ja – käsittelyssä tulee painottaa käytännön läheisyyttä, termien täsmentämistä ja esimerkkejä.
- Esiteltyjen ratkaisujen lisäksi tulee täsmentää tunnistamiseen liittyvää politiikkaa ja toimintaperiaatteita.
- Tehtävä ratkaisu koskisi aluksi vain valtionhallintoa.

Päätös:

- Hyväksyttiin esitutkimusraportin yleisperiaatteet ja sen lähettäminen lausunnolle suunnitelman mukaisesti.
- Lausuntoyhteenveto ja tunnistamiseen liittyvä politiikka käsitellään IT-johtoryhmässä uudelleen, ennen kuin toteuttamistyötä jatketaan.
- Seuraavaan kokouksen asialistan yhteydessä esitutkimuksen ratkaisuehdotuksesta lähetetään osallistujille yhden sivun tiivis yhteenveto.

Dokumentinhallinta ja arkistointi (Toini Salmenkivi)

Toini Salmenkivi esitteli dokumentinhallintaan ja arkistointiin liittyvää esitutkimusraporttia oheisen materiaalin mukaisesti (liite 2). Tavoitteena oli saada esitutkimusraportista lausunnot syyskuun 2007 aikana.

Valtionhallinnossa on tällä hetkellä tekeillä useita asianhallinnan järjestelmiä useissa ministeriöissä, esim. UM, TM, STM, SM ja VM/ VNTHY. VALDA-järjestelmässä on tarkoitus ottaa huomioon niihin suunnitellut keskeisimmät piirteet. Tarkoituksena on saada lääninhallitukset VALDA-järjestelmän ensimmäisiksi käyttäjiksi.

Päätös:

- Hyväksyttiin esitutkimusraportin yleisperiaatteet ja sen lähettäminen lausunnolle suunnitelman mukaisesti.
- ValtIT sai valtuudet jatkaa hankkeen toteutuksen jatkovalmistelua. Hanke tuodaan uudelleen esittelyyn loppuvuoden aikana.
- Seuraavaan kokouksen asialistan yhteydessä esitutkimuksen ratkaisuehdotuksesta lähetetään osallistujille yhden sivun tiivis yhteenveto.

Tietoturvasot –kärkihanke (Minna Romppanen)

Minna Romppanen esitteli esitutkimusraportin oheisen materiaalin mukaisesti (liite 3). Tavoitteena oli saada esitutkimusraportista lausunnot syyskuun 2007 aikana.

Päätös:

- Hyväksyttiin esitutkimusraportin yleisperiaatteet ja sen lähettäminen lausunnolle suunnitelman mukaisesti.
- ValtIT sai valtuudet jatkaa hankkeen toteutuksen jatkovalmistelua, ja hanke tulee tuoda uudelleen esittelyyn loppuvuoden aikana.
- Hankkeen prioriteetti on korkea.

Muut asiat

Sovittiin, että syksyn kokousaikataulu järjestellään sähköpostin välityksellä.

Seuraavat kokousajat on sovittu kokouksen jälkeen:

Perjantai 14.9.2007 klo 13-15
 Torstai 25.10.2007 klo 14-16
 Torstai 29.11.2007 klo 14-16
 Torstai 10.1.2007 klo 14-16.

Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja totesi kokouksen päättyneeksi.

Valtion virkamiehen tunnistaminen ja käyttöoikeuksien hallinta (Virtu)

Ohjausryhmän kokous 14.6.2007

Mikael Linden

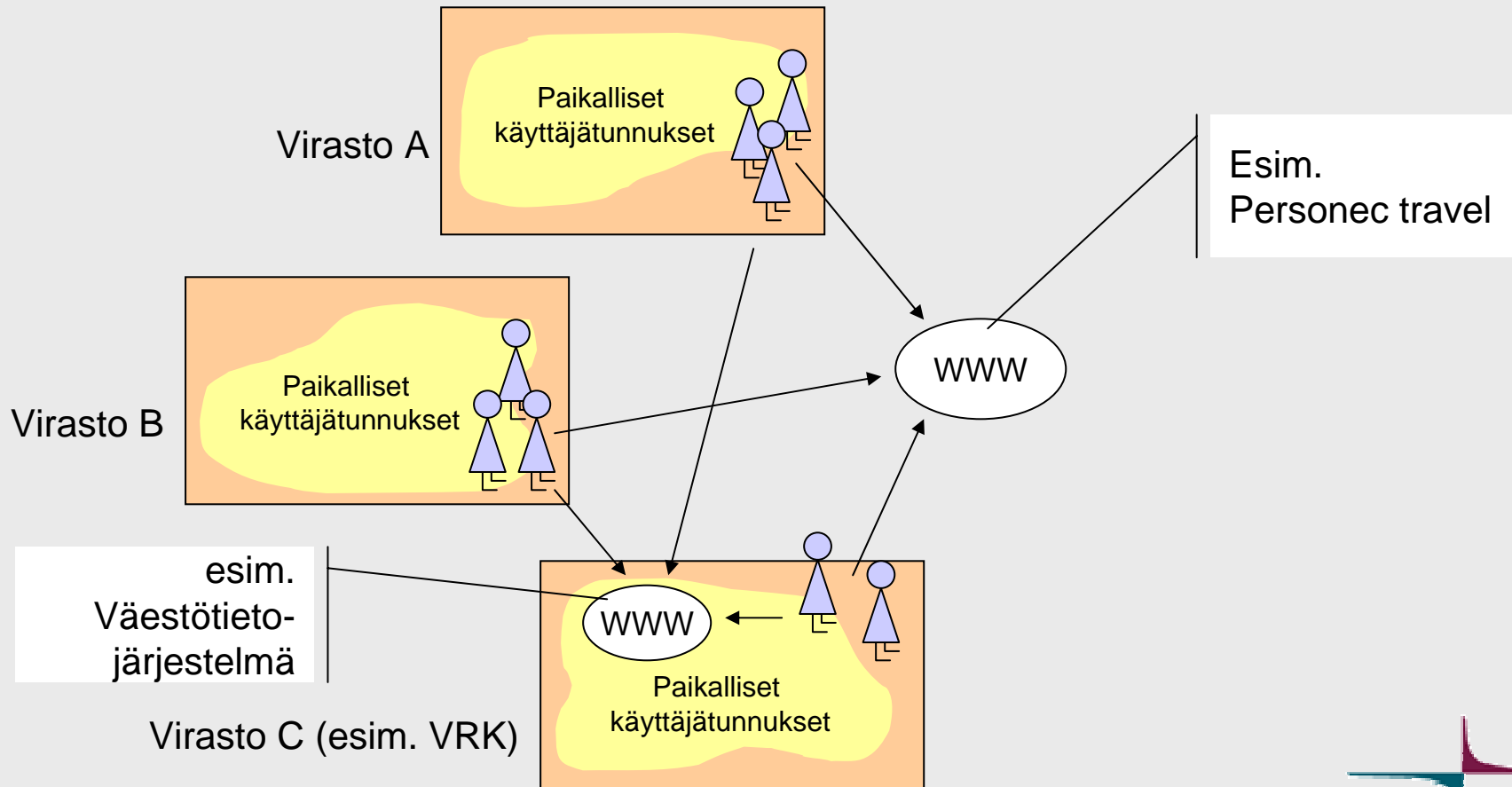
Tieteen tietotekniikan keskus CSC

Puitteet

- **Esiselvitysvaihe 11/2006-5/2007**
- **Loppuraportti tarkoitus laittaa lausuntokierrokselle ministeriöihin ja virastoihin**
- **Esiselvitysvaiheessa**
 - projektipäällikkö Mikael Linden lainassa CSC:ltä
 - konsulttina TietoEnator GMR

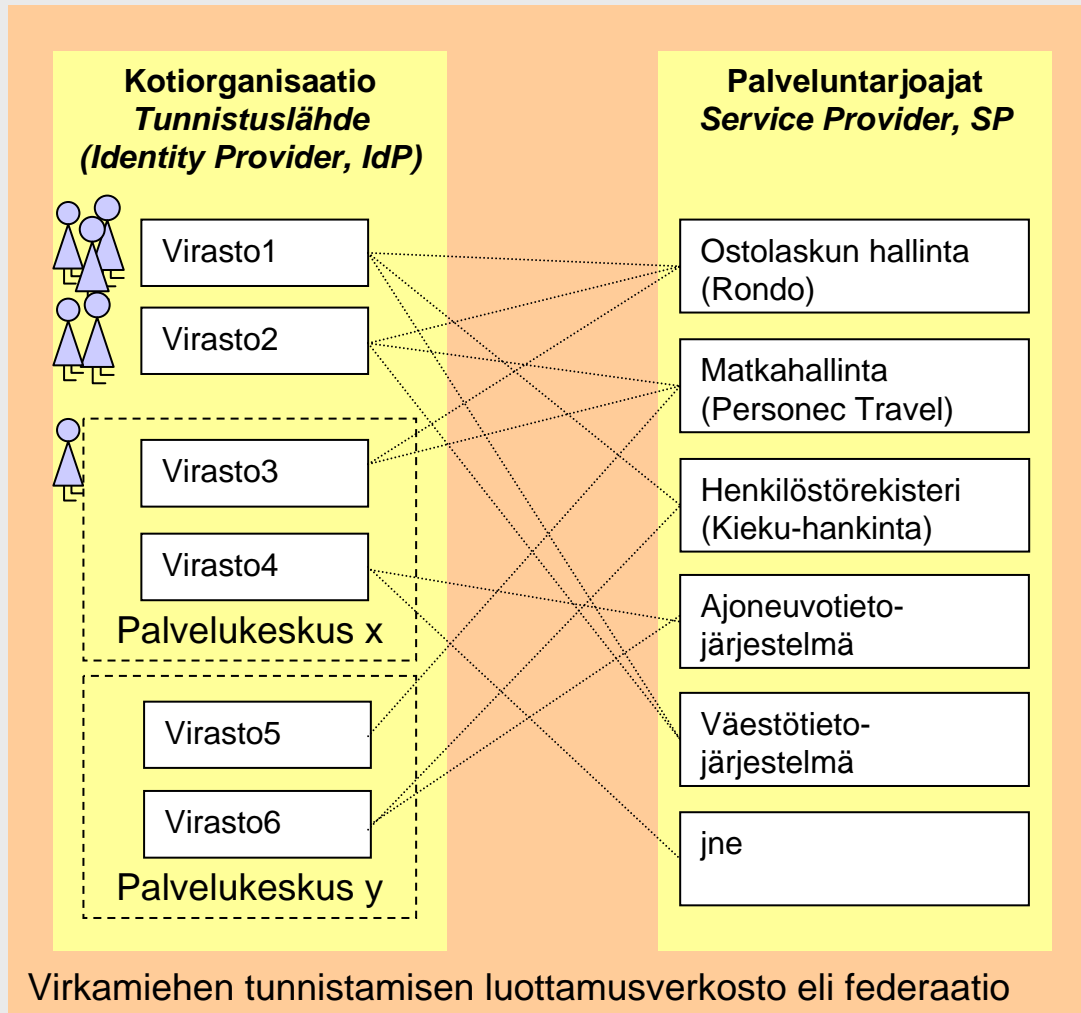
Käyttäjän tunnistus yli virastorajojen ("federaloitu identiteetti"):

Virtu ei ole

- **Ei digitaalista allekirjoitusta eikä sähköpostin salausta**
 - Vaan www-ympäristössä tapahtuva sisäänkirjautuminen
- **Ei kansalaisen tai yrityksen tunnistusta**
 - Vaan loppukäyttäjä palvelussuhteessa valtioon
- **Ei ota kantaa autentikointitapaan, ei vaadi virkavarmenteita**
 - Luo kuitenkin edellytyksiä ja painetta sille
- **Ei ratkaise virastojen sisäisen käyttäjähallinnon haasteita**
 - Vaan edellyttää, että virastot ratkaisevat ne tahollaan
- **Ei luo valtionhallintoon keskitettyä käyttäjähakemistoa**
 - Vaan virastot ylläpitävät virkamiestensä käyttäjätietoa omissa hakemistoissaan

Osapuolet ja työnjako 1/2

- Kotivirasto ylläpitää virkamiehen **perustietoja** (nimi, yhteystiedot, ym) ja rooleja
- Kotivirasto **autentikoi** virkamiehen (salasanalla, virkakortilla...)
- Kotiorganisaatio **luovuttaa** virkamiehen ominaisuuksia eli attribuutteja palveluntarjoajalle
- Palveluntarjoaja päättää attribuuttien avulla perusteella, **millainen näkymä** virkamiehelle avautuu palvelussa

Osapuolet ja työnjako 2/2

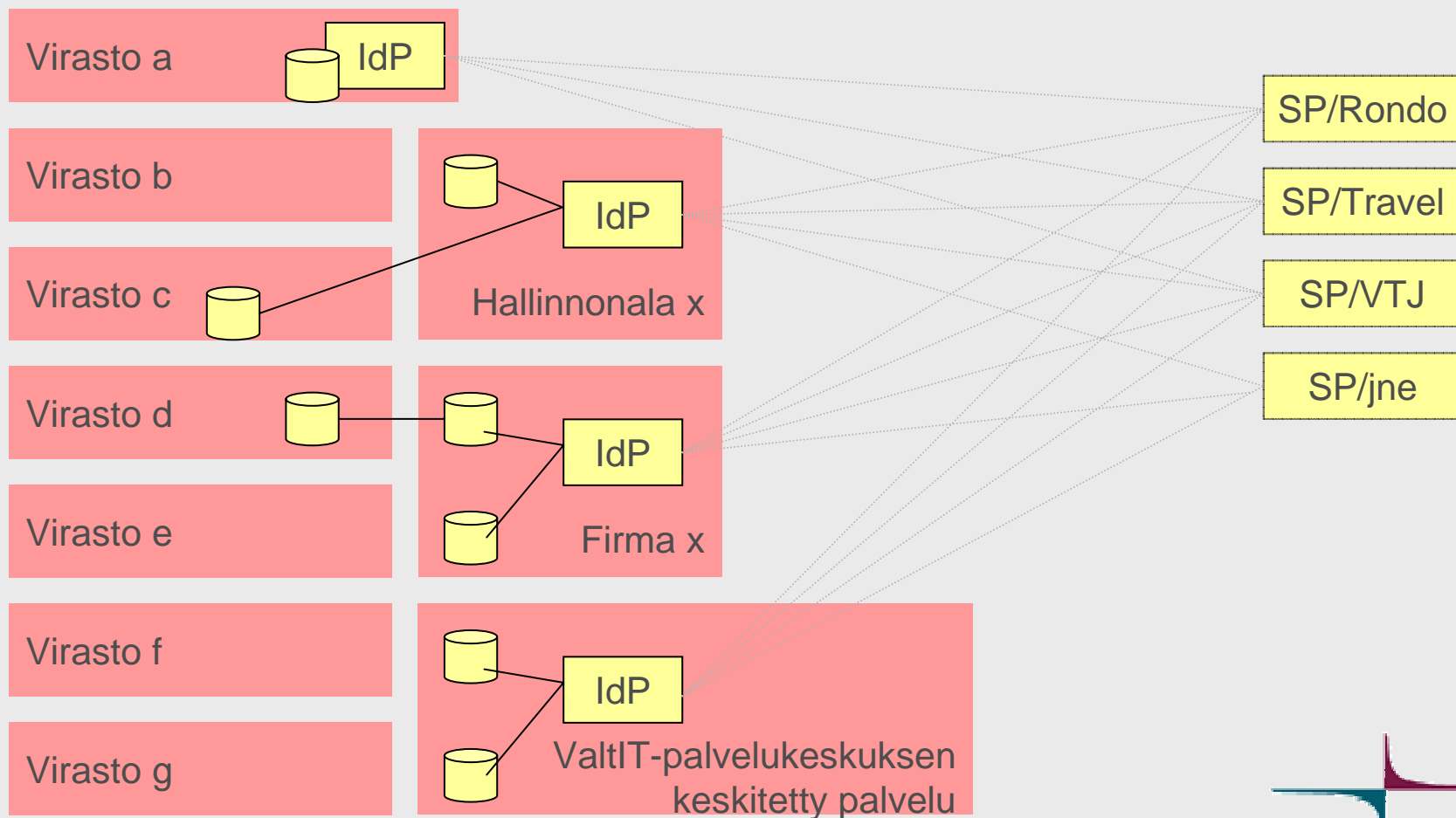
ValTIT-palvelukeskus on luottamusverkoston koordinaattori

- **Määrittelee luottamusverkoston periaatteet ja toimintakäytännöt**
 - kuka voi liittyä ja miten se tapahtuu
 - Mitkä ovat vähimmäisvaatimukset liittyjälle (kytkös: tietoturvasot-hanke)
- **Valitsee luottamusverkostolle operaattorin**
- **Järjestää keskitetun tunnistuslähteen (IdP) virastoille, jotka eivät halua hankkia sitä itse**

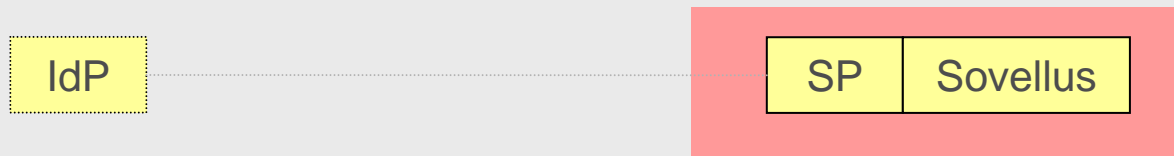
Luottamusverkoston operaattori kilpailutetaan

- **Vastaa luottamusverkoston teknisestä päivittäisestä toiminnasta**

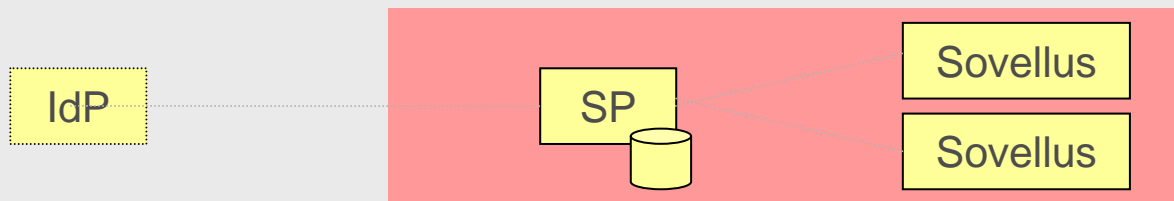
Esimerkkejä kotiviraston tunnistuslähteen (IdP) toteutuksista

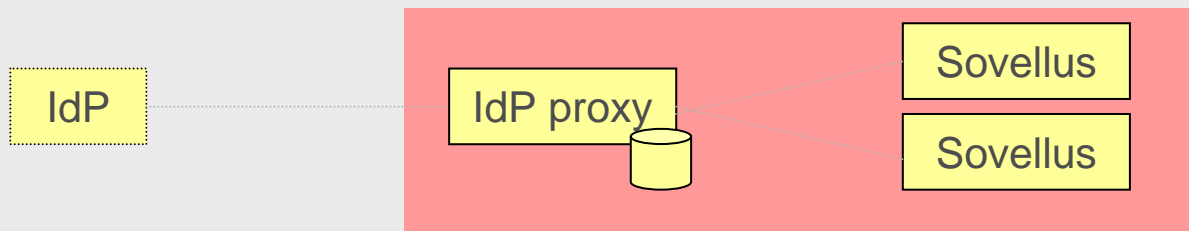
Esimerkkejä palveluiden (SP) toteutuksesta

Suora integraatio sovellukseen

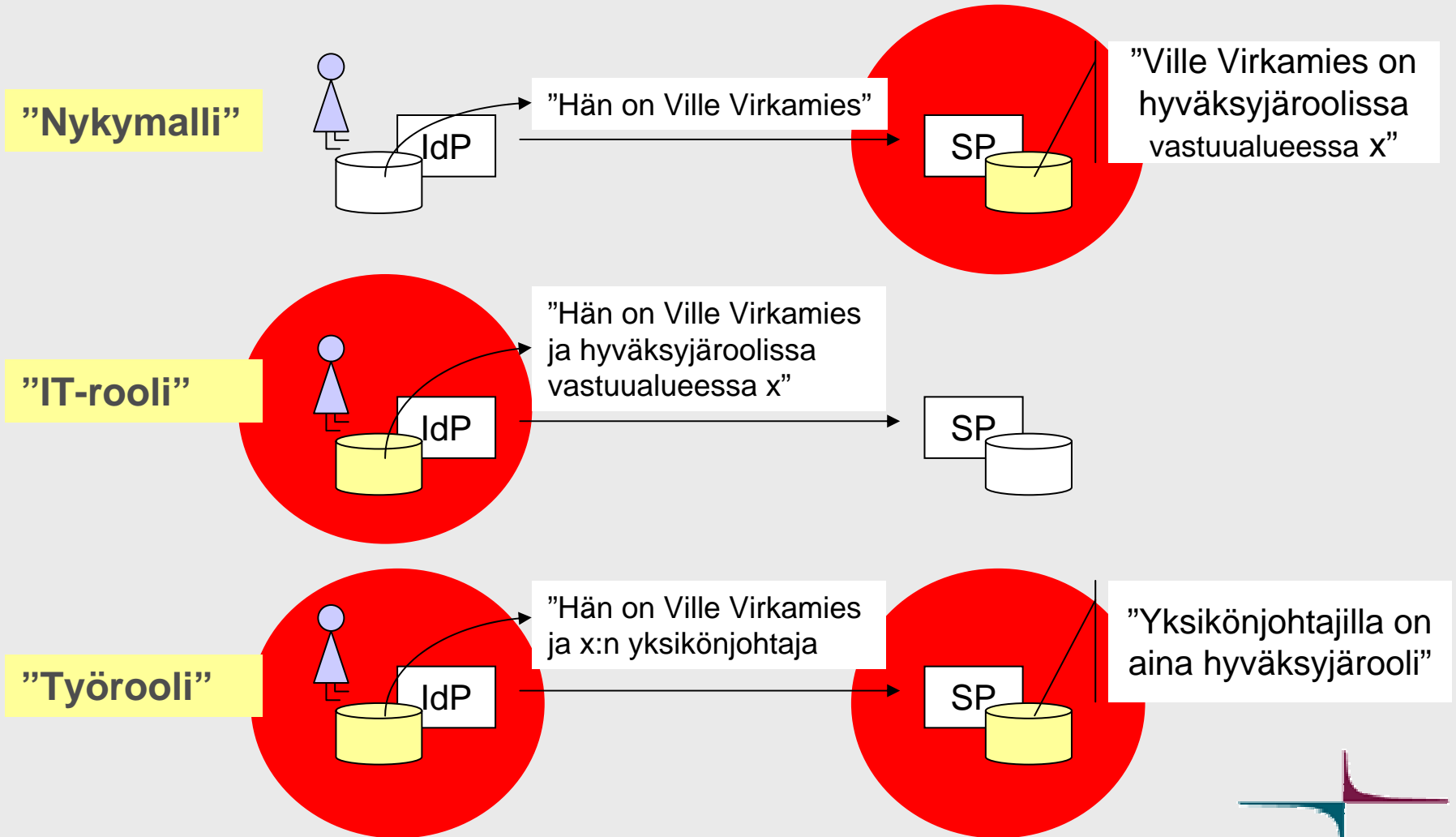
Edustalla erityinen pääsynvalvoja, joka peittää sovellukset taakseen

IdP Proxy sovittaa yhteen eri protokollat

Vaihtoehdot valtuuttamisen sijoittumisesta

esim. Rondo

Kustannusarvioita: nykymalli

**Lähtökohtana työaika, joka helpdeskillä menee salasanojen
resetointiin ja uusien käyttäjien perustamiseen**

➤ Arvio työajasta:	5e/hlö/sovellus/vuosi
➤ Virastorajat ylittäviä sovelluksia	10 kpl
➤ Kullakin sovelluksella käyttäjiä	50 000 hlöä
➤ Tarkastelujakson pituus	<u>5 vuotta</u>
Helpdesk yht. (kerrotaan keskenään)	12,5 milj. euroa

**Piilokustannuksen suuruus: oletetaan että loppukäyttäjän työaika
valuu hukkaan yhtä paljon**

12,5 milj. euroa

NYKYISET KUSTANNUKSET YHTEENSÄ 25 milj. euroa

Kustannusarvioita: Virtu-malli

Oletuksena mm.

- **Palveluja 10**
- **Käyttäjiä keskimäärin 50 000**
- **lisenssihintaa 20e/käyttäjä/vuosi**
- **Yhden järjestelmän Virtu-sovitusta 20 000 – 50 000 e**
- **Operaattorin palvelut maksavat 120 000 – 150 000 e/vuosi**
- **Koordinaattorin työpanos 60 000e/vuosi**
- **Tarkastelujakson pituus 5 vuotta**

- **Loppuraportissa Virtu-mallin kustannuksiksi saatiin näin 6,4-11,4 milj. euroa**

Ehdotukset jatkotoimenpiteiksi 1/2

1. Virtu-toteutusvaihe (yksi vuosi)

- alkaen 1.10.2007
- Koordinaattorin ja operaattorin toiminnan käynnistäminen
- Mahdollisuuksien mukaan Valtiokonttorin ensimmäisten palveluiden (Rondo ja Travel) saaminen Virtu-kirjautumisen piiriin kahden ensimmäisen viraston loppukäyttäjille
- Yhteistyö Tietoturvasot-hankkeen kanssa käyttäjähallinnon minimivaatimusten määrittelyssä

2. Virastojen sisäisen käyttäjähallinnon kehitystyön tukeminen

- Seminaarisarja virastojen käyttäjähallintovastaaville

Ehdotukset jatkotoimenpiteiksi 2/2

Myöhemmin toteutettavia laajennuksia olisivat

➤ **Käyttövaltuushallinta**

- Alkuvaiheessa liikkeelle siis lähinnä pelkästä tunnistamisesta

➤ **Kuntien virkamiesten ottaminen mukaan Virtuun**

- Kunnan virkamiehet kirjautuvat valtion palveluihin;
valtion virkamiehet kirjautuvat kuntasektorin palveluihin
- Kunnilla oma VIRTUK-hanke, jonka esiselvitys lähdössä kommenttikierrokselle

Valtion IT-johtoryhmä

Yhteiset tietojärjestelmät - kehittämishjelma – dokumentinhallinta ja arkistointi (VALDA-hanke)

18.6.2007

Dokumentinhallinta ja arkistointi -hankkeen tuloksena 1

- koko valtionhallinnolle on rakennettu dokumentinhallinnan ja arkistoinnin kokonaisratkaisu, jossa hallinnonalat käyttävät yhteistä tai yhteensopivia ratkaisuja ja jonka avulla dokumentinhallinnan/asianhallinnan prosessit voidaan tehostaa koko valtionhallinnossa
- asiakirjojen koko elinkaari laadinnasta hävittämiseen tai pysyvään säilytykseen hoidetaan sähköisesti

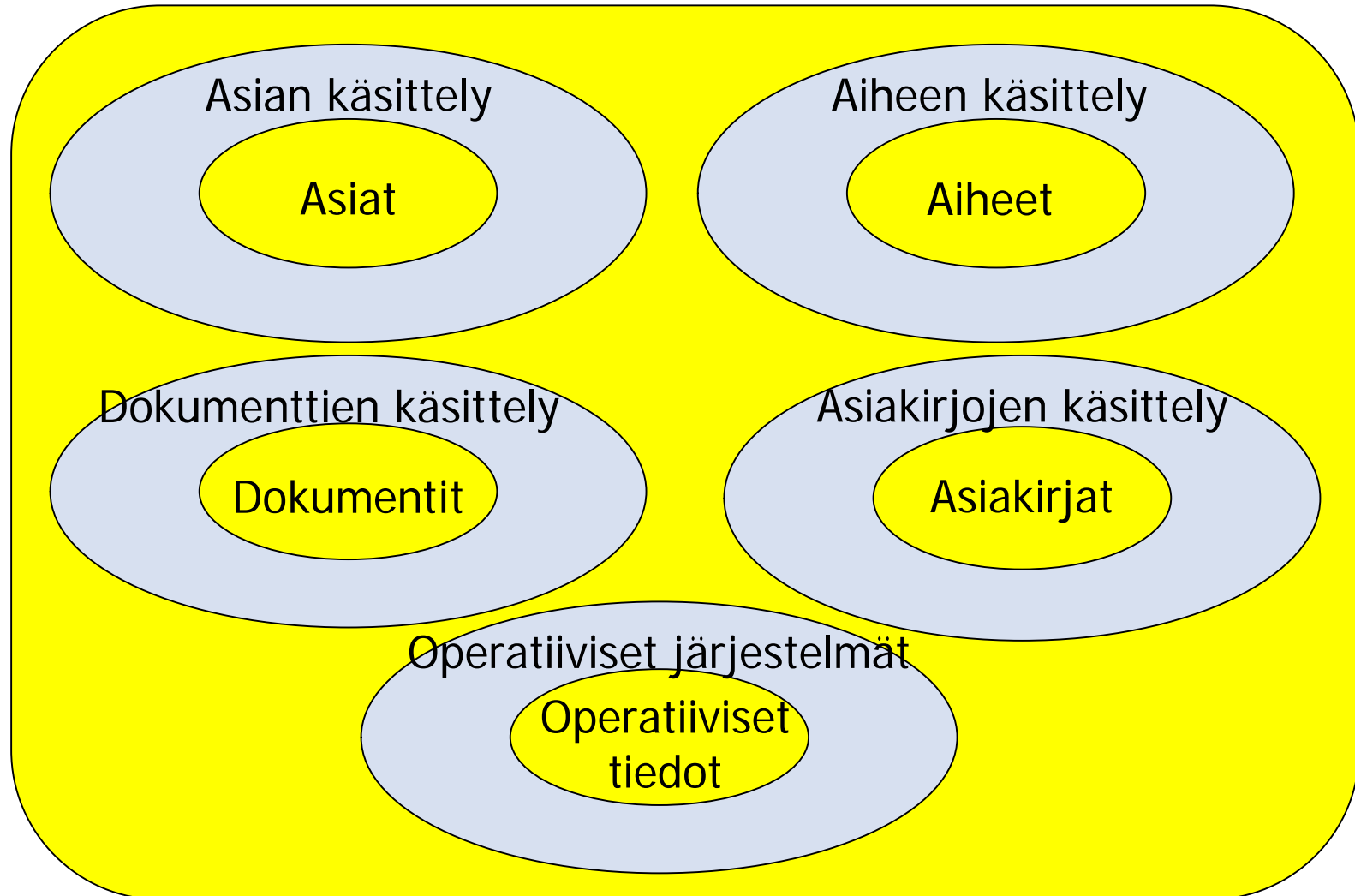

Dokumentinhallinta ja arkistointi -hankkeen tuloksena 2

- asioiden hallinta hoidetaan sähköisesti
- dokumentinhallinta ja arkistointi sekä asianhallinta on integroitu sähköiseen asiointiin ja operatiivisiin tietojärjestelmiin
- valtionhallinnossa on määrämuotoiset rajapinnat sekä virastojen asianhallinta-järjestelmien väliseen sekä ulkoiseen tiedonvälitykseen.

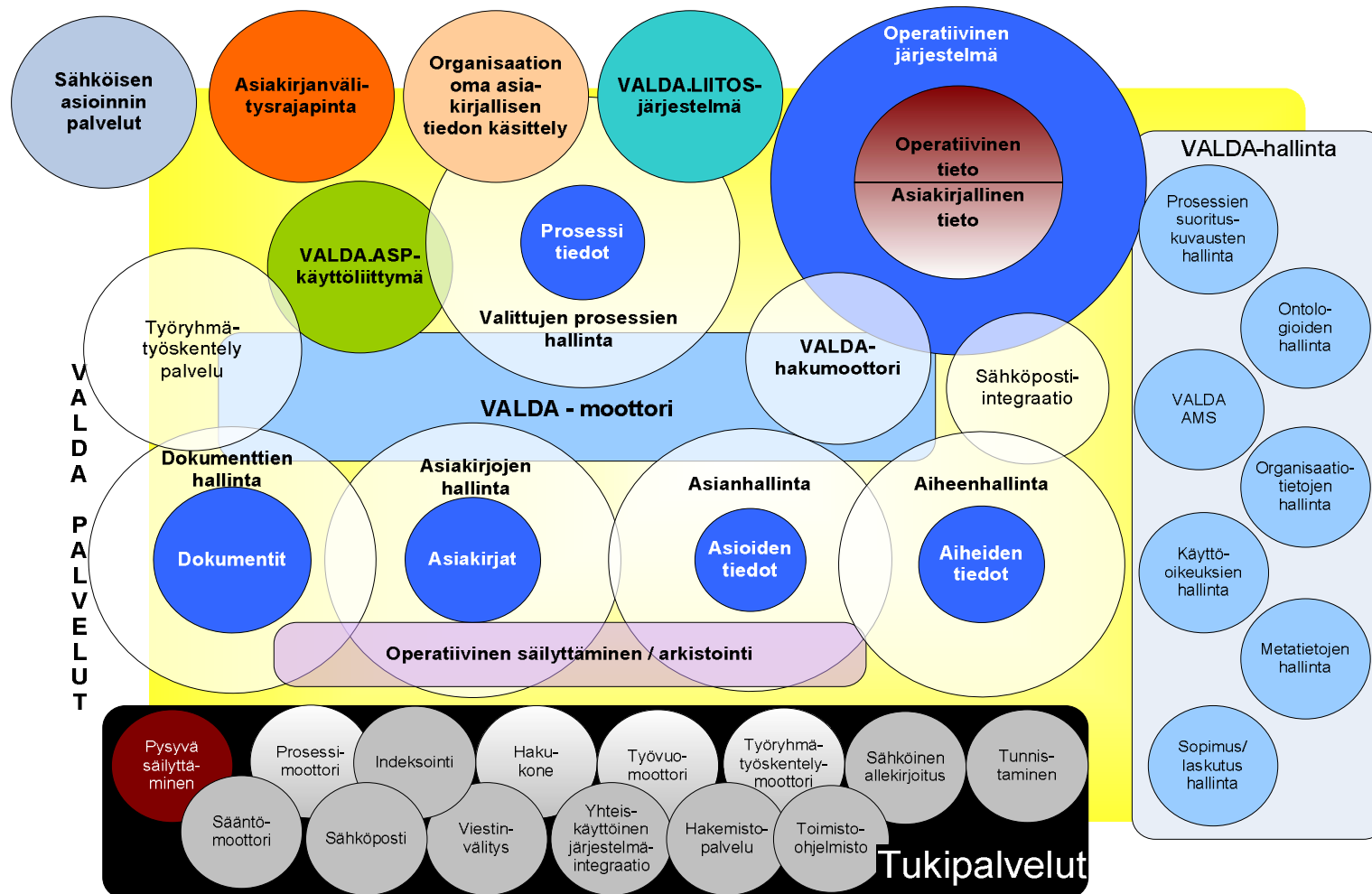

VALDA-esitutkimuksen tarkastelualue

VALDAn tavoitearkkitehtuuri

Täyden VALDA-palvelukokonaisuuden vaiheittainen rakentaminen

Ensimmäinen vaihe

- asiakirjävälitysrajapinnan suunnittelu ja toteutus rinnakkain sähköisen asioinnin palveluiden rakentamisen kanssa
- käyttöönottovalmiin tietojärjestelmäkokonaisuuden rakentaminen virastoille (VALDA.ASP-järjestelmä).

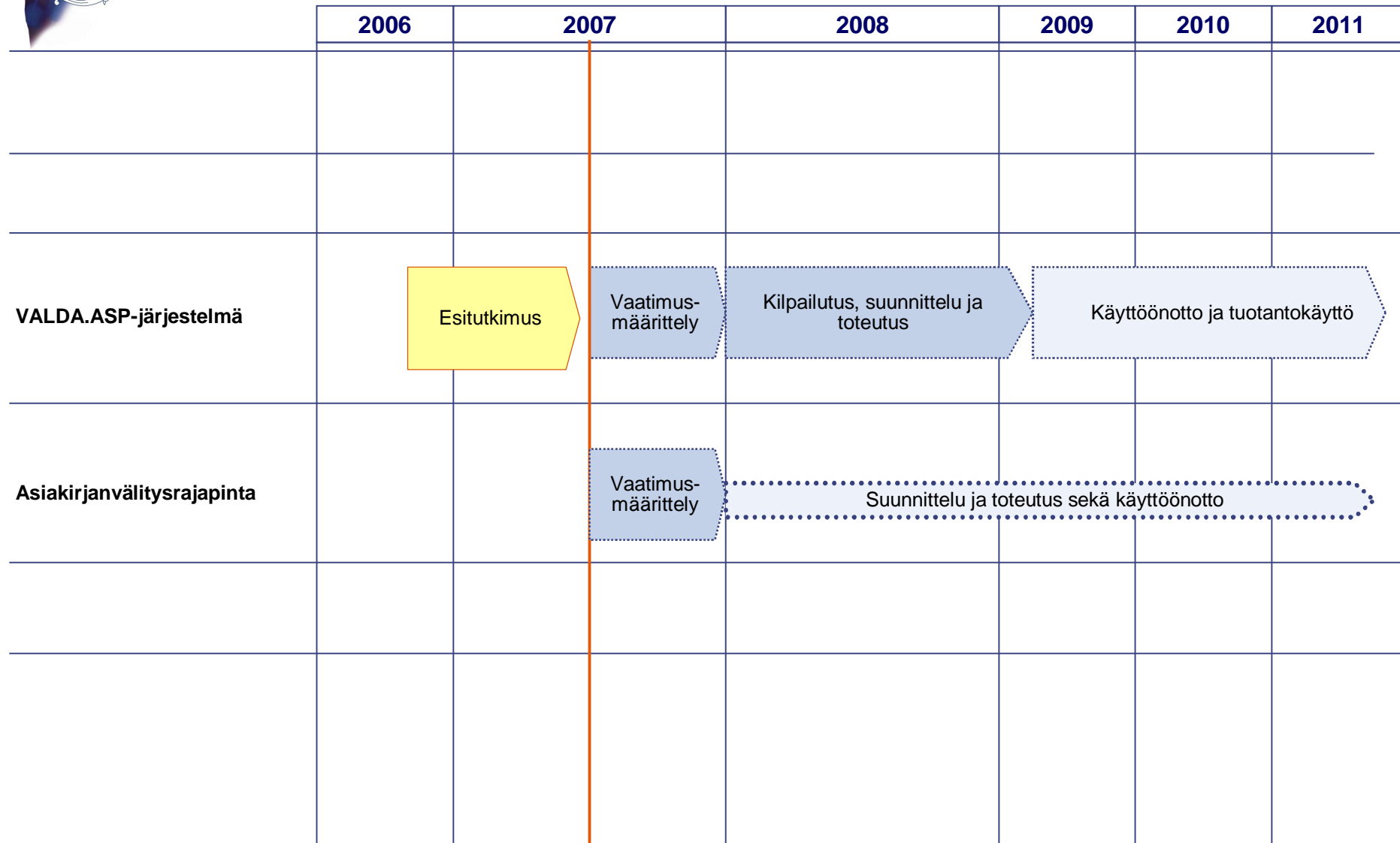
Myöhemmät vaiheet

- ensimmäisestä vaiheesta poisjäävien palveluiden suunnittelu ja toteutus
- mahdollisuus integroida yksittäinen VALDA-palvelu osaksi organisaation omaa tietojärjestelmää.

VALDA-aikataulu

VM 20.6.2007

ValtIT-johdoryhmälle esitetään, että

- esitutkimuksen loppuraportti lähetetään lausunnolle

syksyllä 2007

- saadaan käynnistää VALDA.ASP-järjestelmän vaatimusmäärittely
- saadaan käynnistää asiakirjanvälitysrajapinnan suunnittelu yhteistyössä sähköisen asioinnin palveluiden suunnittelun kanssa

toisessa vaiheessa

- suunnitellaan ja toteutetaan laajempi ratkaisu
- toisen vaiheen aikataulu valmistellaan erikseen.

Valtionhallinnon tietoturvasot

T T T

esitutkimus-vaiheen päätulokset

18.6.2007 ValtIT

Minna Romppanen, VM/HKO

minna.romppanen@vm.fi

www.valtit.fi

Tavoitteena löytää

organisaatioille

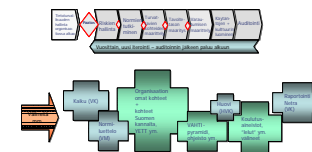
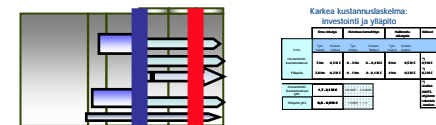
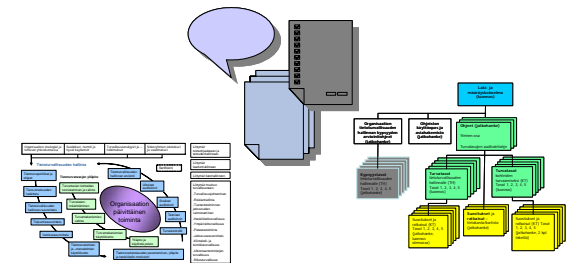
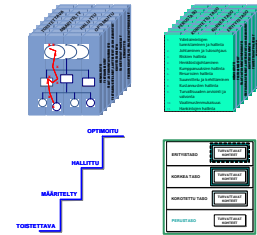
- ja suojattaville kohteille

- yhteinen perusturvataso
- hahmottaa soveltuva korkea turvataso niille, joilla on toiminta ja järjestelmät ovat yhteiskunnan kannalta keskeisiä.

3 laajaa tulososiota

- Lähestyminen tietoturvasosiisiin; käsitteelliset mallit
- Tietoturvasosiisuuksien tukeva ohjeistorakenne ja käytännöt
- Perustasolle pääsemiseksi toteuttamissuunnitelma, aikataulu ja kustannusarvio

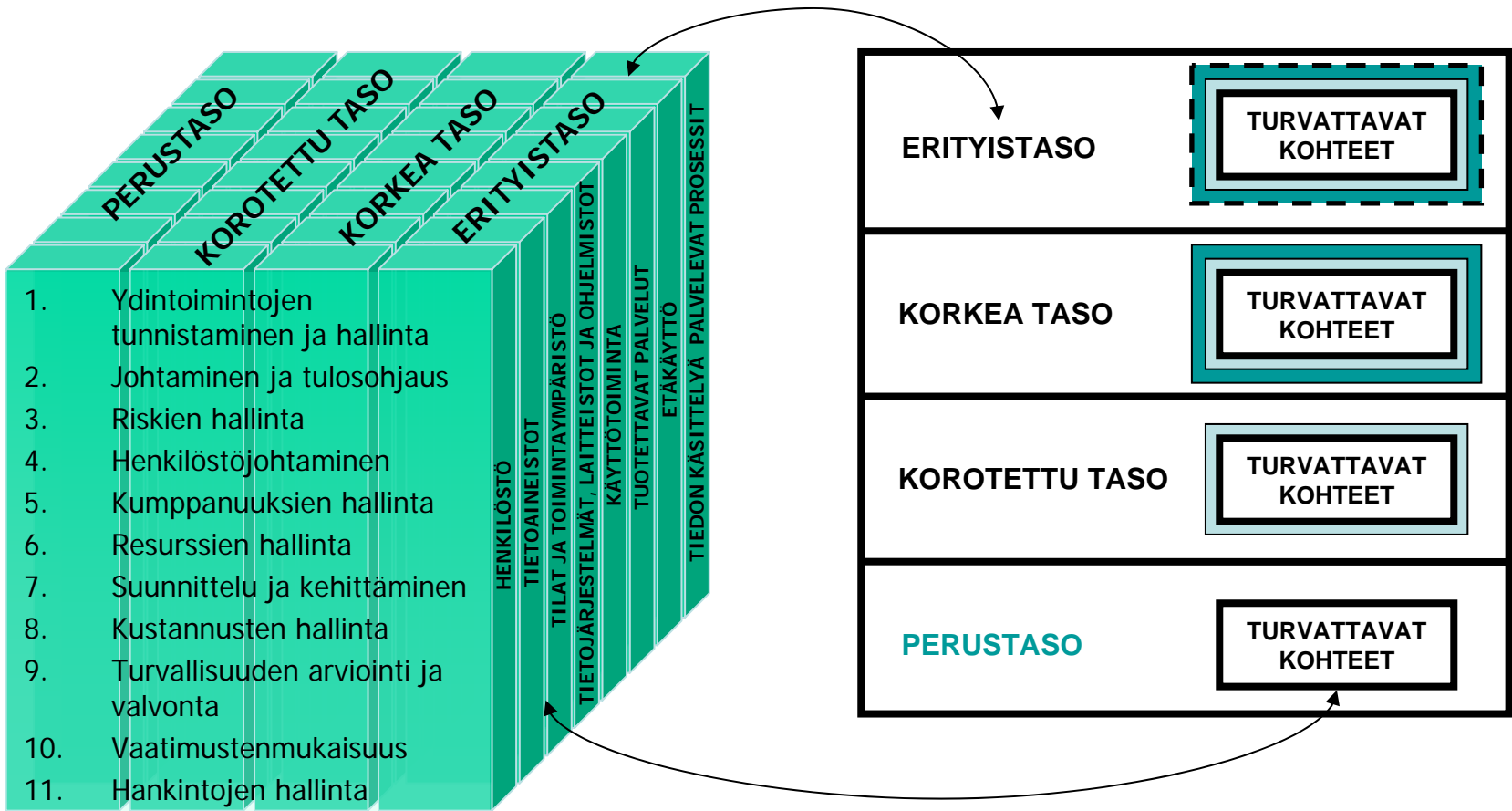

Turvatasot

ERITYSTASO	TURVATTAVAT KOHTEET
KORKEA TASO	TURVATTAVAT KOHTEET
KOROTETTU TASO	TURVATTAVAT KOHTEET
PERUSTASO	TURVATTAVAT KOHTEET

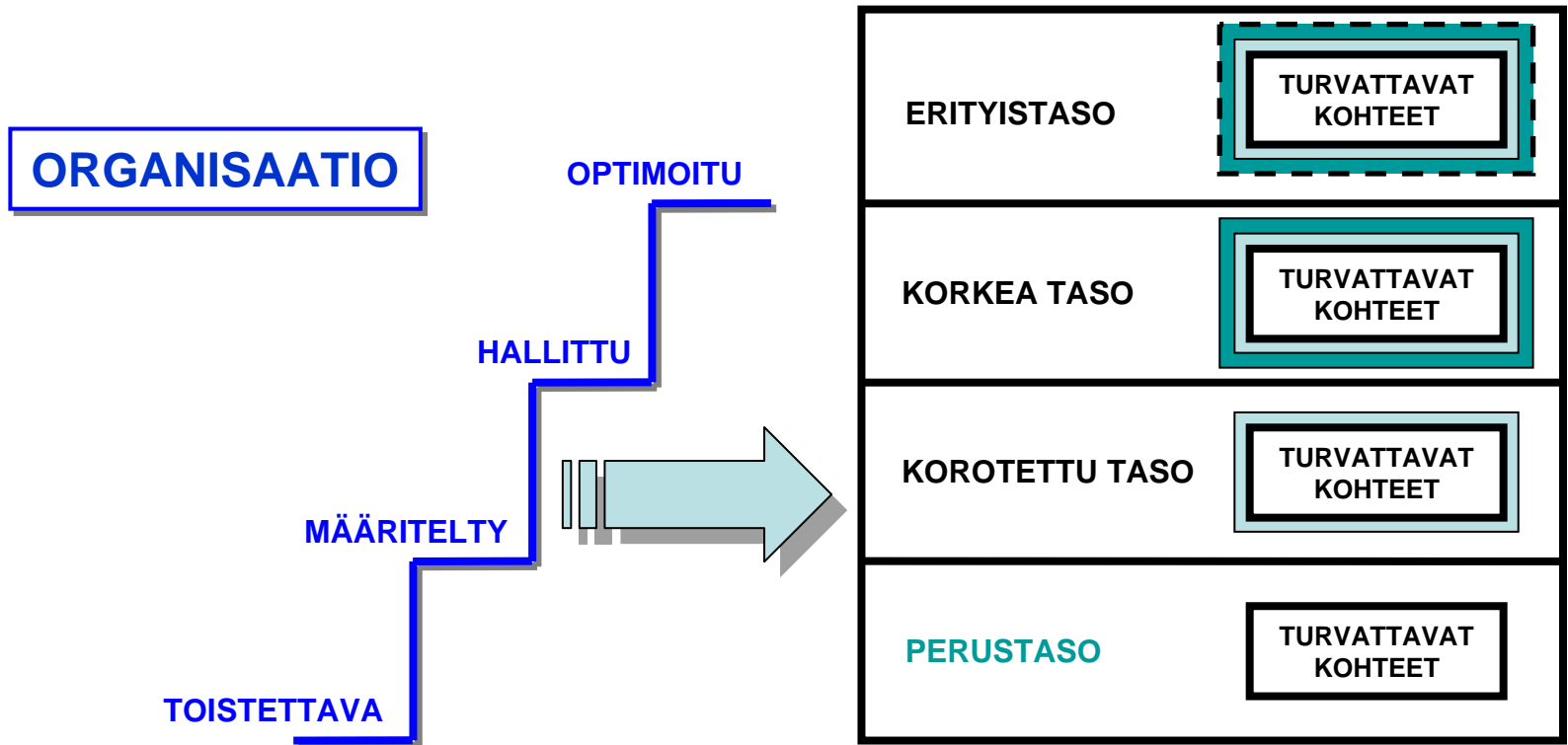
ovat
valittuihin kohteisiin
kohdistuvia luokiteltuja ja
skaalattuja vaatimuksia.

Turvattavan kohteen turvatasot

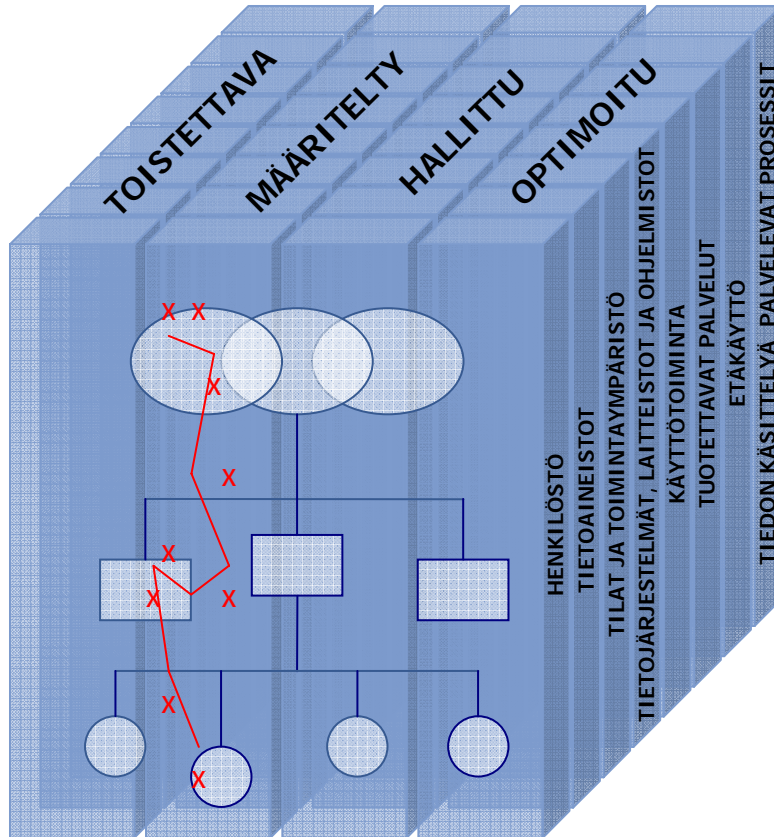
Turvatasovaatimus edellyttää organisaatiolta kypsyyttä

KYPSYYSTASOT KUVAAVAT ORGANISAATION JOHTAMISEN, TURVAPROSESSIEN JA TURVATOIMENPITEIDEN KEHITTYNEISYYTTÄ
TURVATASOT OVAT LUOKITELTUJA TURVATOIMENPIDE- JA MENETTELYVAATIMUKSIA

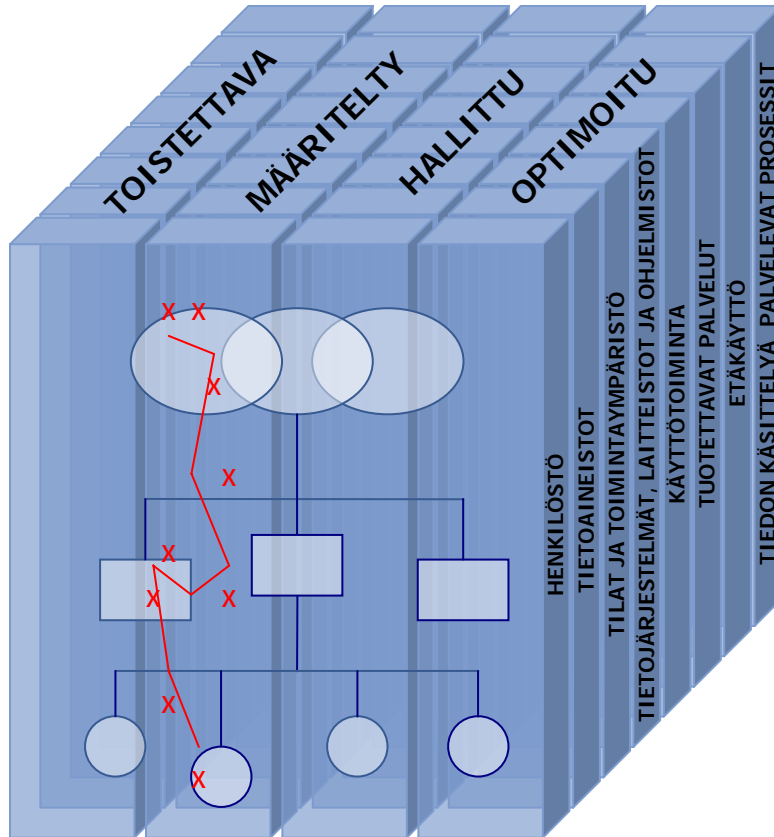
Kypsyyskuutio organisaation tasosta

KYPSYYS MÄÄRITTÄÄ, MITEN KYVYKÄS ORGANISAATIO ON TURVALLISUUDEN HALLINNASSA

Kypsyyskuutio organisaation tasosta

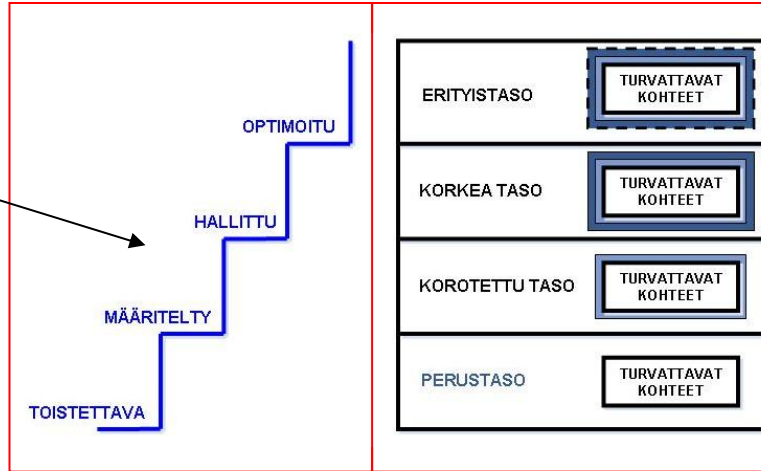

Kypsyys, turvattavat kohteet ja turvataso

ORGANISAATION KYPSYYS (MATURITEETTITASO)

- 1) Organisaation tulee olla tarpeeksi kypsä turvaamaan valitut, turvattavat kohteet
- 2) Kypsyys on organisaation kyvykkyyttä hallita tietoturvallisuutta
- 3) Kypsyyttä arvioidaan yhteisesti sovituin kriteerein

TURVAVATTAVAT KOHTEET

- 1) Valittu yhteiskunnan kannalta tärkeiden toimintojen perusteella
- 2) Valittu yksittäisen organisaation toiminnan perusteella
- 3) Organisaatioiden yhteinen nimeämistapa tärkeä

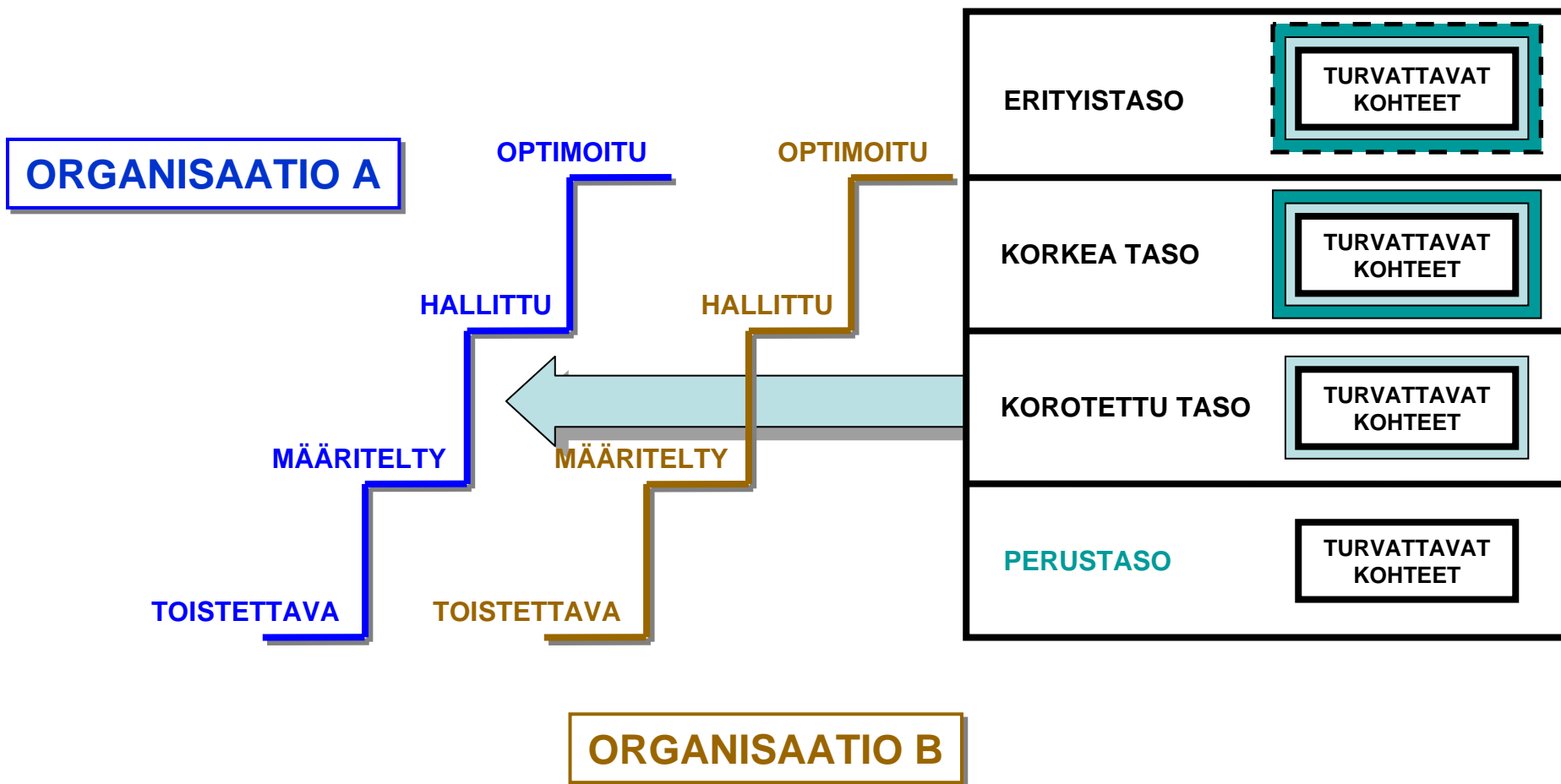
TURVATASO

(VAATIMUSTASO)

- 1) Turvatasot ovat luokiteltuja turvatoimenpide- ja menettelyvaatimuksia
- 2) Turvatason tehtävä on turvata tietty kohde tai kohderyhmä

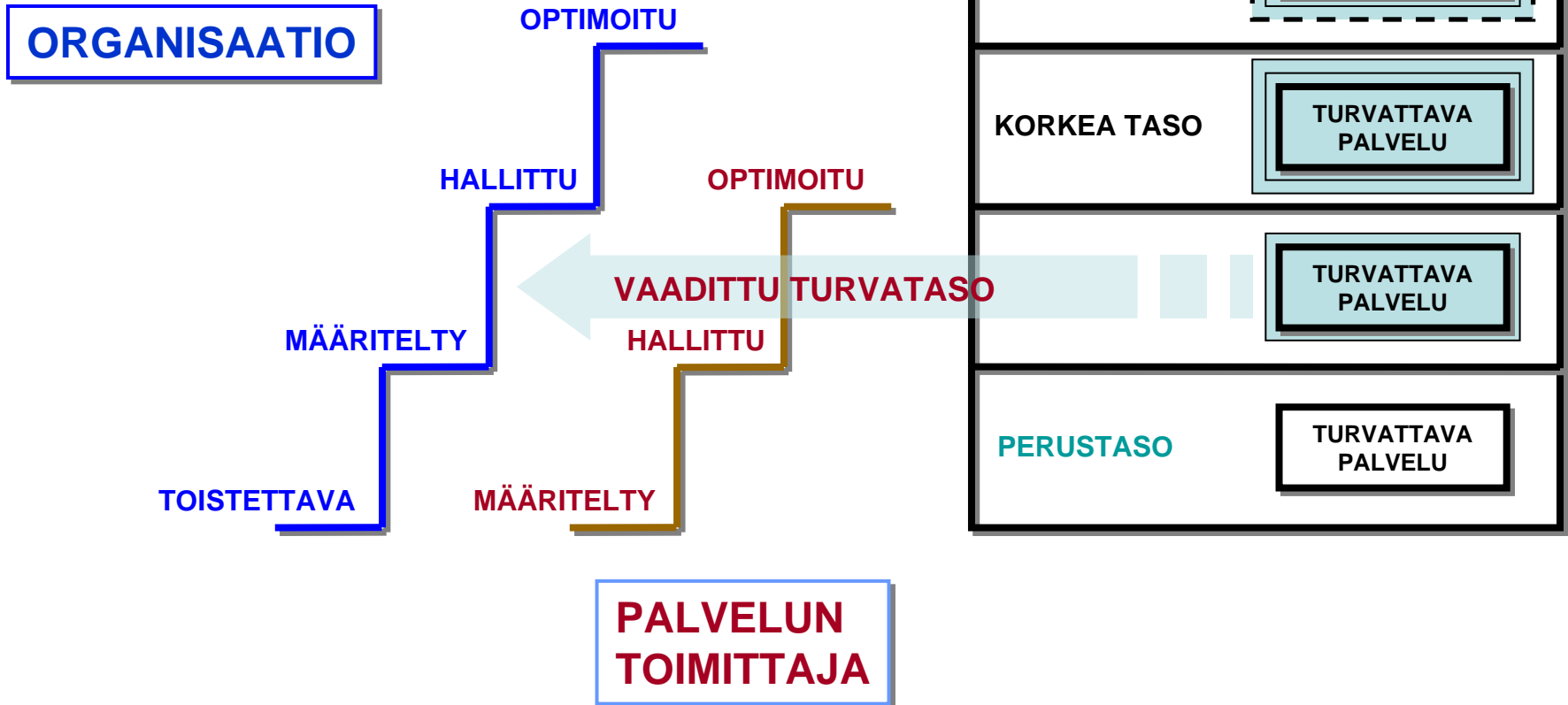
Organisaatioiden yhteistyössä kypsyys ja turvataso varmistetaan turvattavissa kohteissa

KYPSYYSTASOT KUVAAVAT ORGANISAATION JOHTAMISEN, TURVAPROSESSIEN JA TURVATOIMENPITEIDEN KEHITTYNEISYYTTÄ
TURVATASOT OVAT LUOKITELTUJA TURVATOIMENPIDE- JA MENETTELYVAATIMUKSIA

Kypsyys ja turvataso tulee sisältyä oman toiminnan lisäksi hankittaviin palveluihin

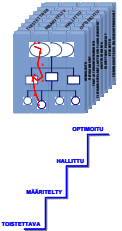

KYPSYYSTASOT KUVAAVAT ORGANISAATION JOHTAMISEN, TURVAPROSESSIEN JA TURVATOIMENPITEIDEN KEHITTYNEISYYTTÄ
TURVATASOT OVAT LUOKITELTUJA TURVATOIMENPIDE- JA MENETTELYVAATIMUKSIA

Tietoturvallisuuden hallinta

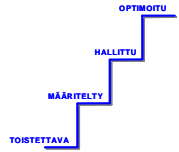
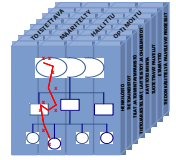
- Ydintoimintojen tunnistaminen ja hallinta
- Johtaminen ja tulosohjaus
- Riskien hallinta
- Henkilöstöjohtaminen
- Kumppanuuksien hallinta
- Resurssien hallinta
- Suunnittelu ja kehittäminen
- Kustannusten hallinta
- Turvallisuuden arviointi ja valvonta
- Vaatimustenmukaisuus
- Hankintojen hallinta

**Ehdotus
toistettavan
perustason
rakenteeksi**

Tietoturvallisuuden hallinta perustasolla - esimerkkejä

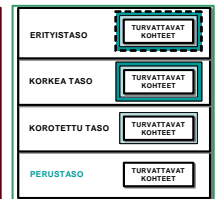
- Riskien arviointi tehdään organisaatiossa vuosittain ja ylin johto on mukana
- Organisaation 'kruunun jalokivet' on tunnistettu ja turvataan ne tietoisesti
- Organisaatiossa on nimetty (osa/kokopv.) tietoturvallisuudesta vastaava ja hänellä on aikaa sekä osaamista tehtävään.
- ...

Kohteiden turvaaminen

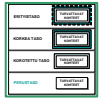
- Henkilöstö
- Tietoaineistot
- Tilat ja toimintaympäristö
- Tietojärjestelmät
- Tietoliikenne
- Laitteistot
- Ohjelmistot
- Käyttötoiminta
- Tuotettavat palvelut
- Etäkäyttö
- Tietojenkäsittelyä palvelevat prosessit:
 - 11.1 Infrastruktuurin hallinta
 - 11.2 Tietojärjestelmäprojektien hallinta
 - 11.3 Hyväksymisvaltuudet
 - 11.4 Käyttövaltuuksien hallinta
 - 11.5 Muutostenhallinta
 - 11.6 Ongelma- ja poikkeamatilanteiden hallinta
 - 11.7 Suorituskyvyn ja kapasiteetin hallinta
 - 11.8 Kohteiden tietoturvatason auditointi

**Ehdotus
perustason
rakenteeksi**

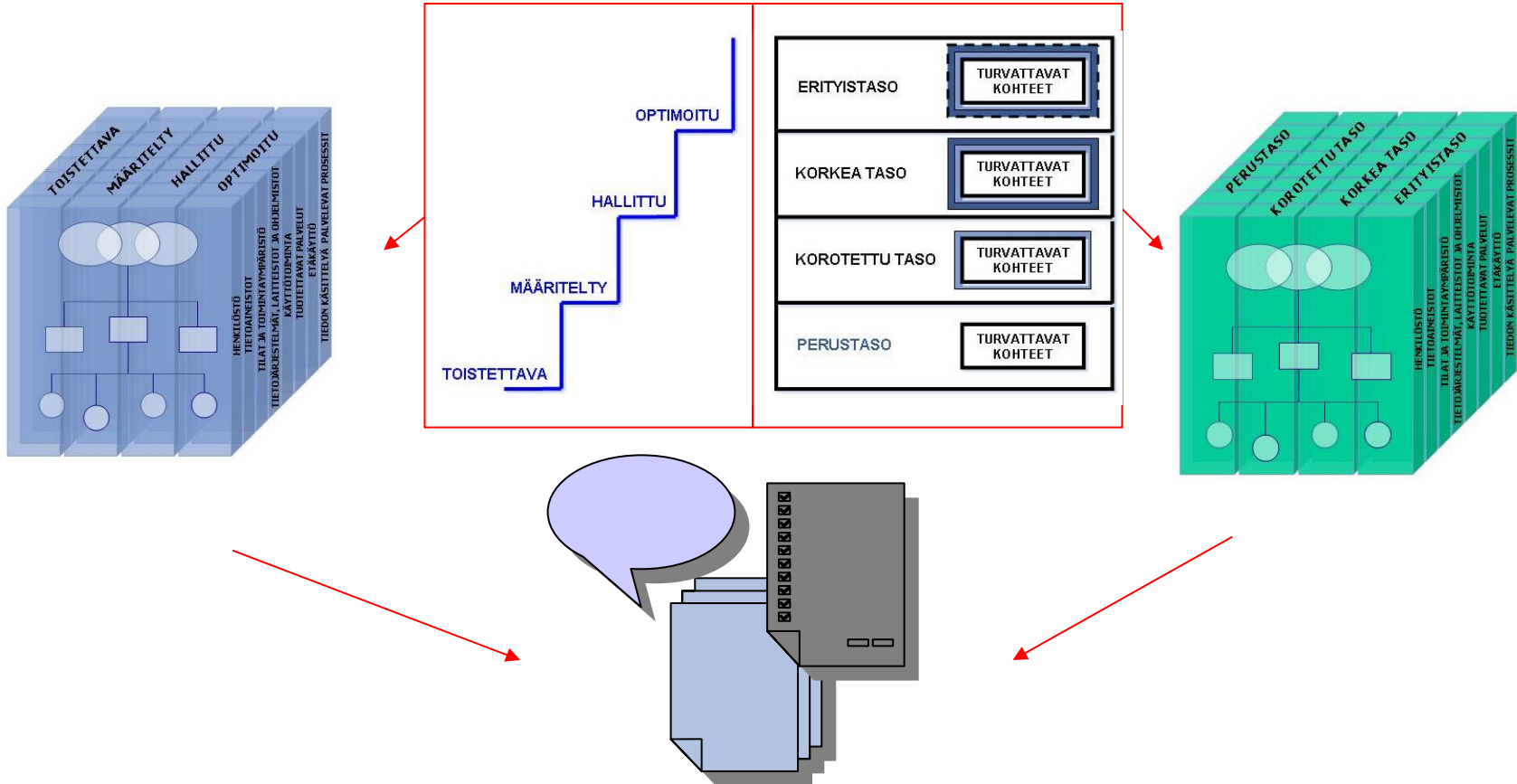
Kohteiden turvaaminen perustasolla - esimerkkejä

- **Käyttöoikeudet** poistettava/passivoitava poislähteneeltä.
- Jokaisella **tietojärjestelmällä** on oltava **roolit**: omistaja, pääkäyttäjä ja ylläpitäjä
- Poikkeustilanteisiin on varauduttava etukäteen, niin että **riskit** on tiedostettu ja organisaation ylin johto on tehnyt päätökset.
- ...

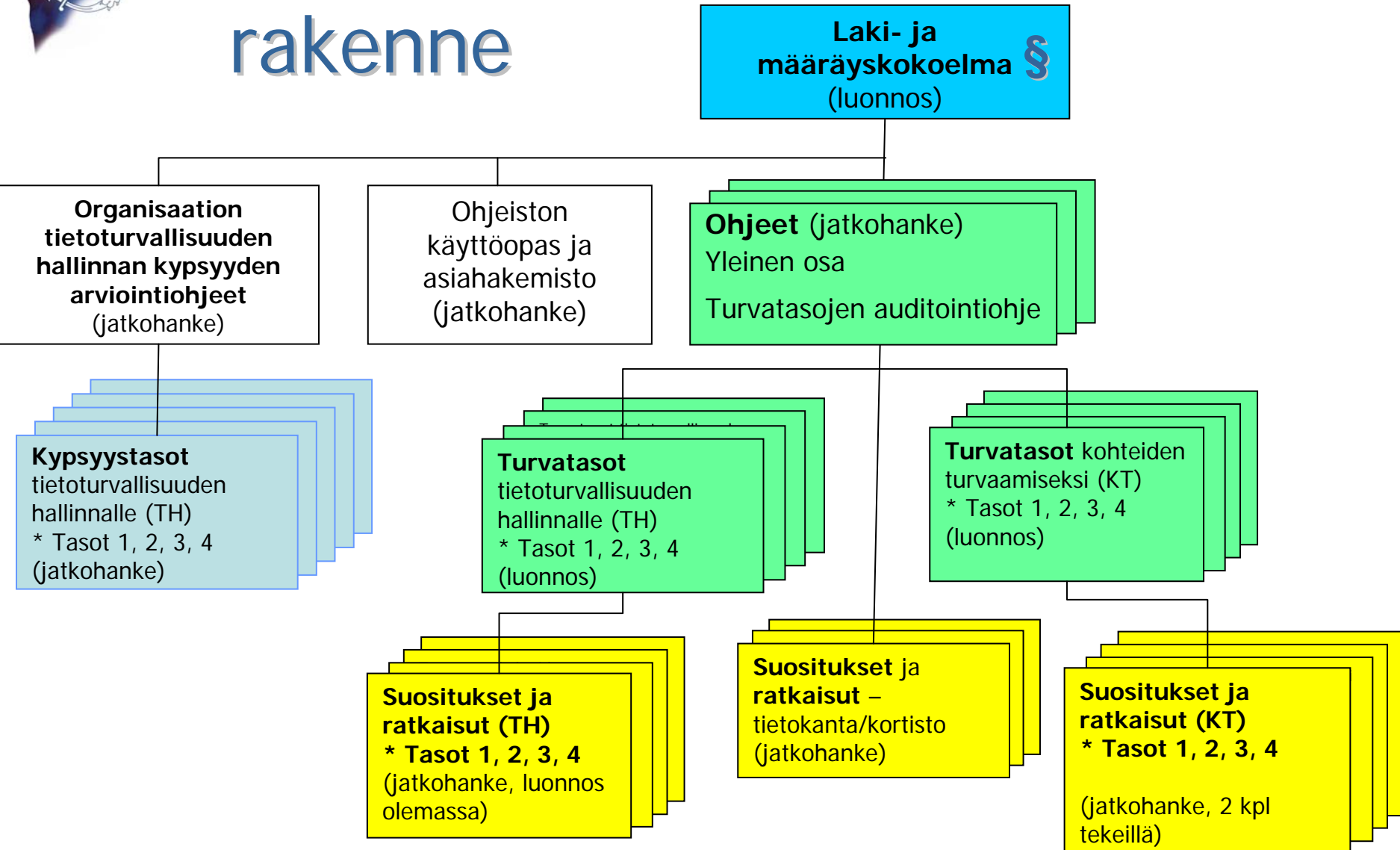
Kypsyyden ja turvatason käsittemallit

Kuutioissa olevat elementit avataan ohjeiksi, tarkistuslistoiksi, työvälineiksi, koulutusmateriaaliksi jne.

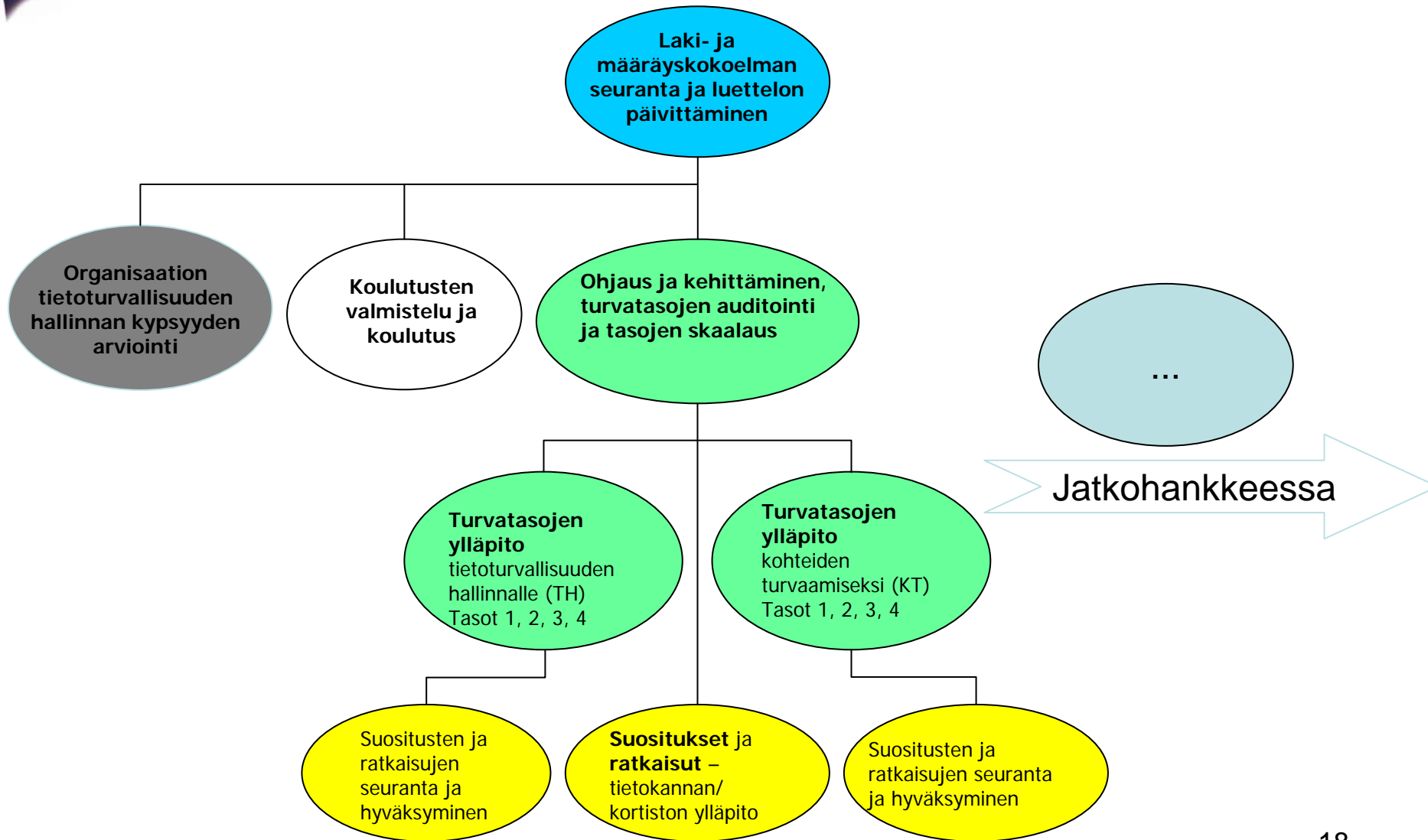

Turvatasoja tukevan ohjeiston rakenne

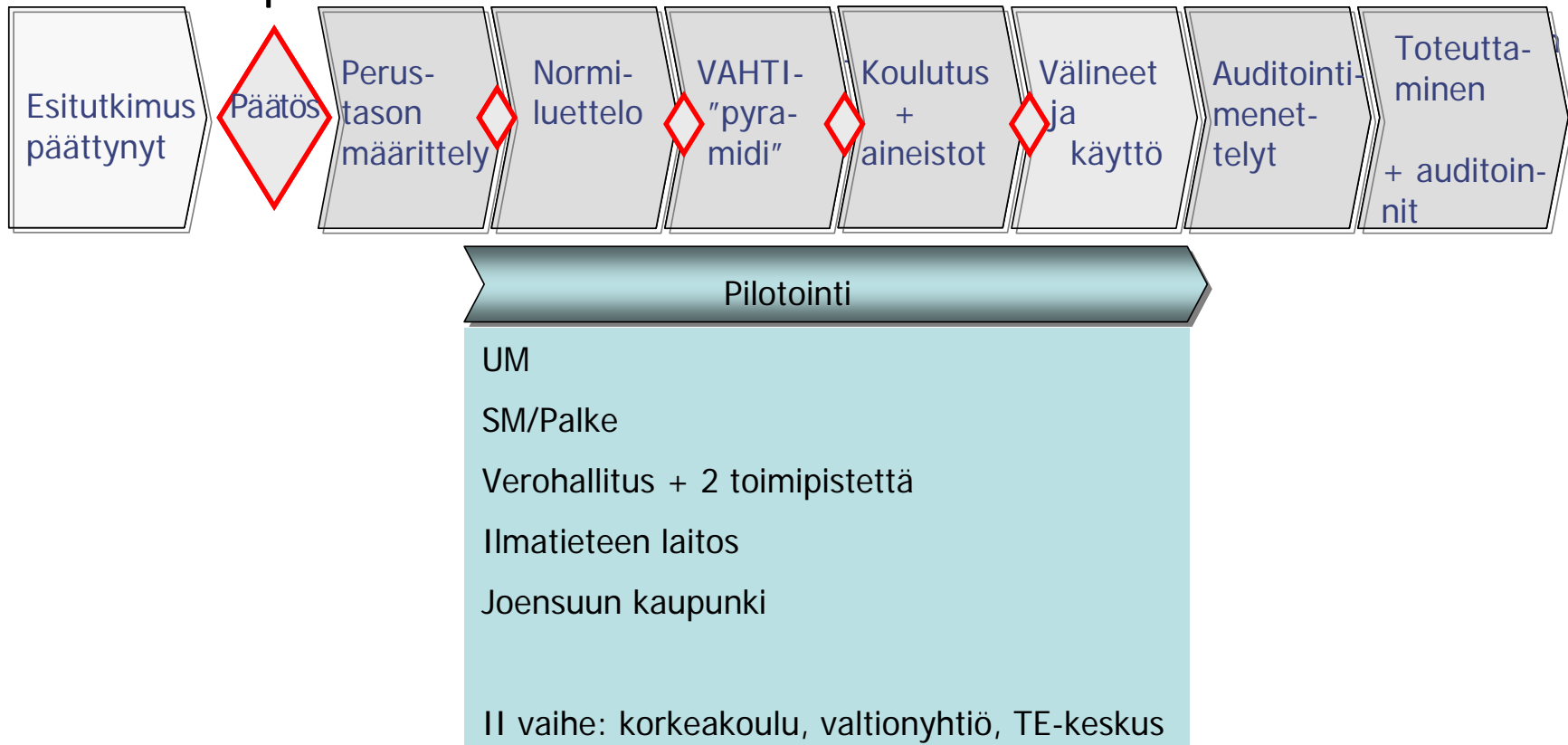
Turvatasoja tukevat tehtävät

Tietoturvasivusto -hankkeen kannalta eteneminen

Jatkaminen ja
resursointi

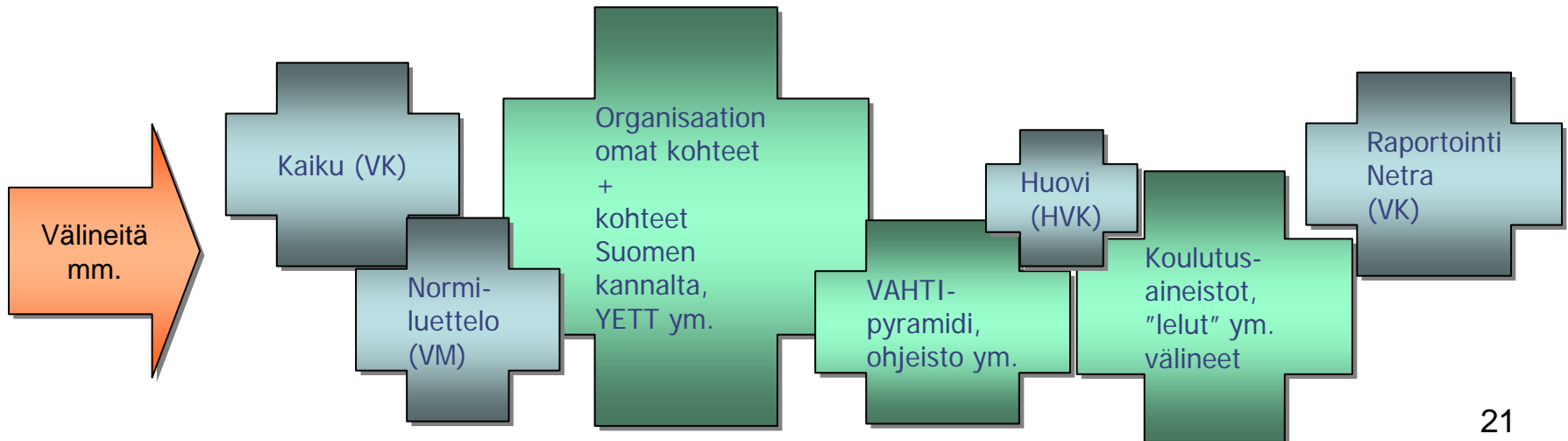
Turvatasot ovat organisaation tietoturvallisuuden kokonaishallintaa

Organisaation kannalta eteneminen - esimerkki

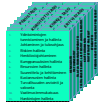
Ylimmän johdon päätös; tavoitetilan asettaminen sekä työn resursointi

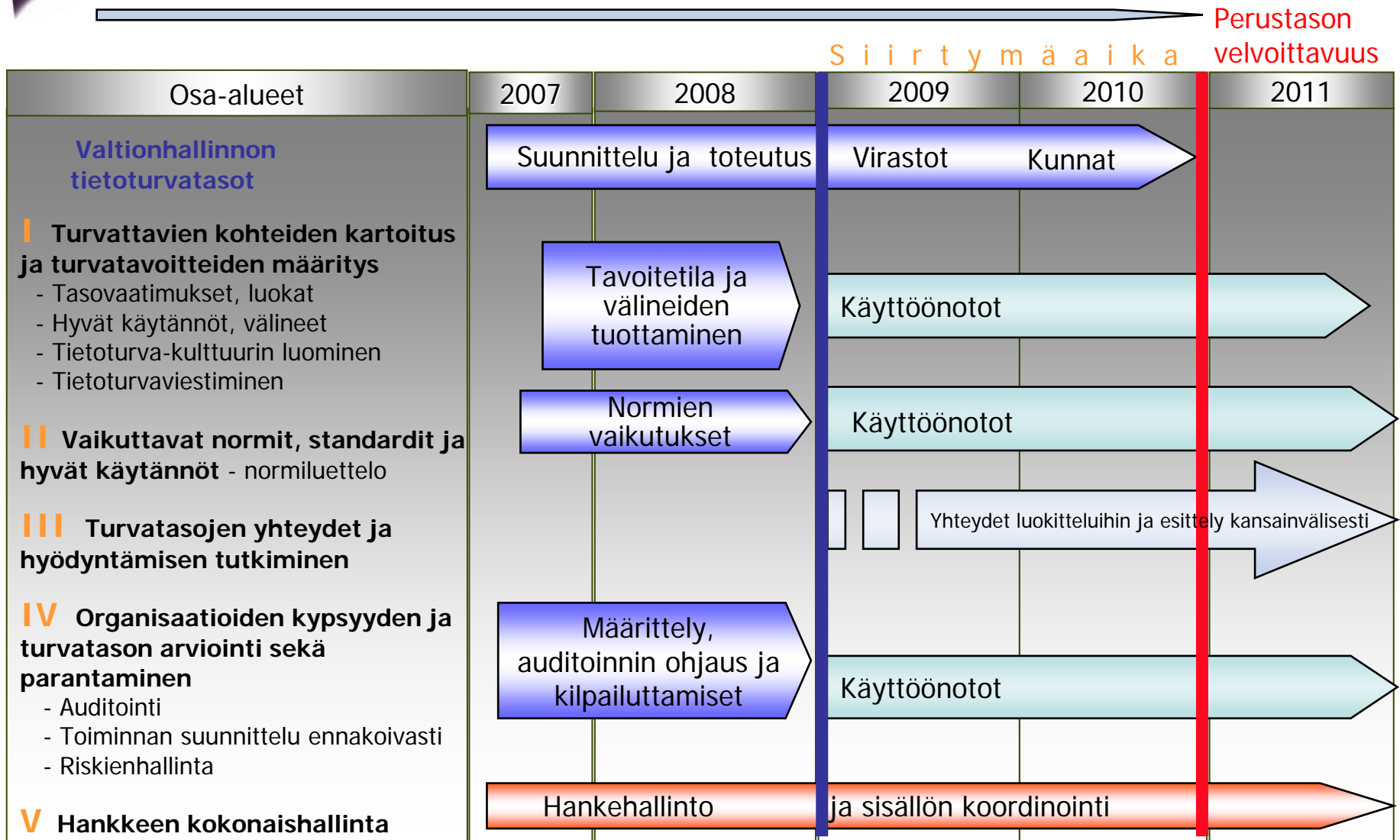
Jatkohankkeen osat

- I Turvattavien **kohteiden** kartoitus sekä turvatavoitteiden määrittäminen
- II Vaikuttavat **normit**, standardit ja hyvät käytännöt
- III Turvatasojen **hyödyntämisen** tutkiminen
- IV Organisaatioiden kypsyyden ja turvataso **arviointi** sekä parantaminen
- V Tietoturvaso **hankkeen** kokonaishallinta

Jatkohankkeen aikataulu ja vaiheistus

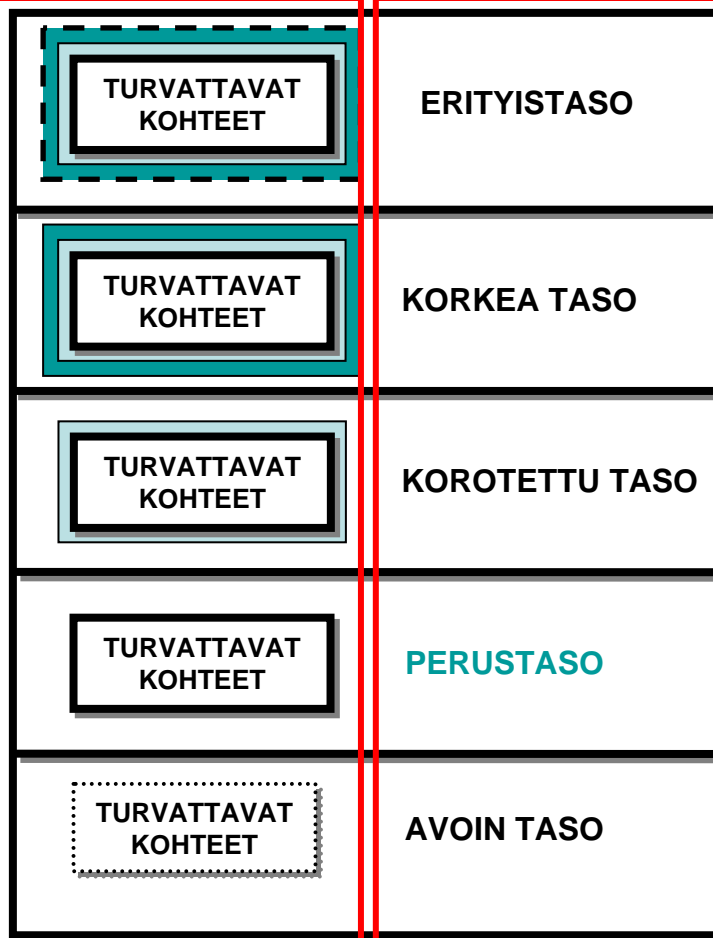

Jatkohankkeen osa-alueet

Turvattavien kohteiden kartoitus ja turvatavoitteiden määrittäminen

1. Määritetään, mitkä kohteet ovat valtionhallinnossa tärkeitä ja turvattavia.
2. Laaditaan ohje, miten organisaatiot voivat tunnistaa omat tärkeät kohteensa.
3. Tutkitaan, millä tasolla ja mihin kohteisiin turvasovaatimuksia voidaan määrittää.

4. Kartoitetaan ja harmonisoidaan olemassa olevat luokitukset valittujen turvattavien kohteiden osalta.
5. Määritetään niiden perusturvatason vaatimukset.
6. Tutkitaan, mihin ja millä tarkkuudella voidaan määrittää korkeampia turvatasoja
7. Laaditaan soveltamisohjeet, joiden avulla turvatasot saavutetaan

. Vaikuttavat normit, standardit ja hyvät käytännöt

- Selvitetään olemassa olevat normit, standardit ja hyvät käytännöt valittujen turvattavien kohteiden, turvatasojen sekä kypsyyden osalta.
- Suunnitellaan, miten niitä voidaan hyödyntää ja yhdenmukaistaa.
- Tutkitaan, miltä osin tietoturvasot – hankkeen tulokset voivat olla kansainvälisesti hyvää käytäntöä

3. Olemassa olevien tasojen harmonisointi

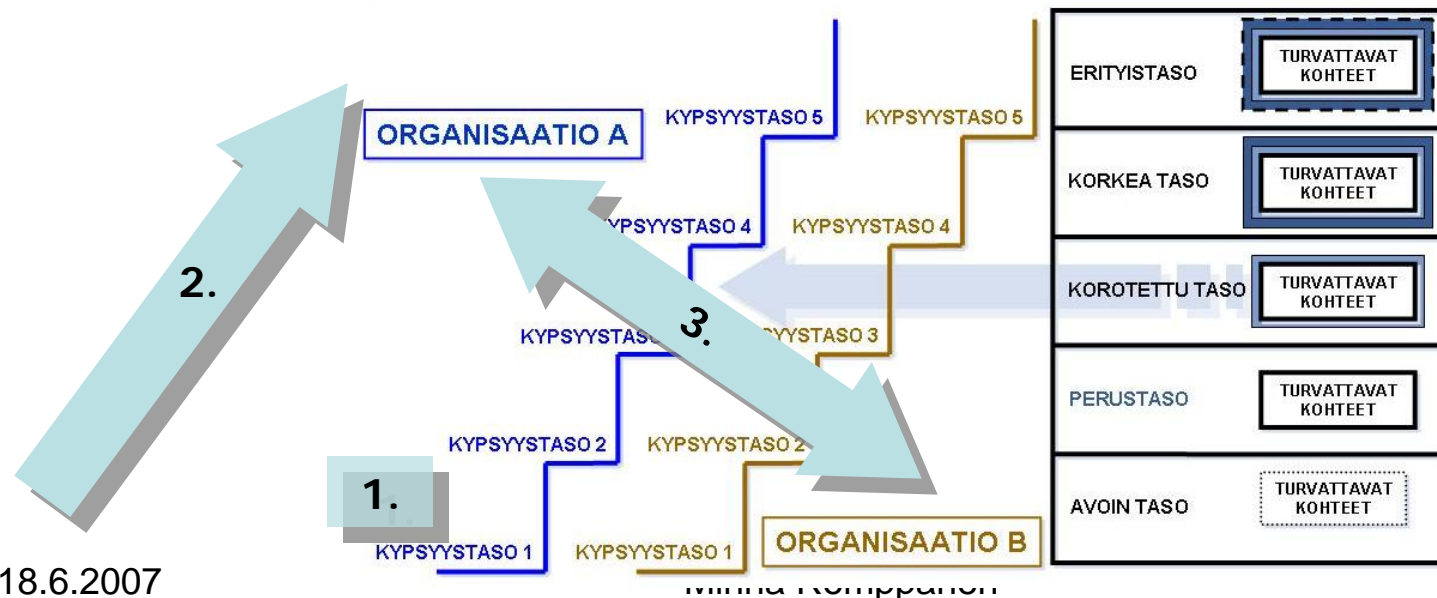
- Selvitetään, mitä turvatasoja ja –vaatimuksia turvattaviin kohteisiin liittyy.
- Suunnitellaan, miten turvatasot ja –vaatimukset harmonisoidaan.
- Tutkitaan, miten laajasti turvatasoja voidaan soveltaa kokonaisturvallisuuteen (fyysinen turvallisuus, ympäristöturvallisuus, valmiussuunnittelu jne.)

IV. Organisaatioiden kypsyiden ja turvatason arviointi sekä parantaminen

Jatkohankkeessa suunnitellaan

1. miten strateginen, toiminnallinen ja turvatoimenpiteiden kypsyys määritetään sekä todennetaan.
2. menettelyt, joilla parannetaan organisaatioiden kypsyttä ja helpotetaan turvatason toteuttamista.
3. miten kypsyys ja turvataso toteutuvat yhteistyössä sekä palveluissa.

V. Tietoturvasuojelun kokonaishallinnan ja ohjauksen toteuttaminen

- Tutkitaan, miten turvasuojelun ja – vaatimusten hallinnointi ja ohjaus on järjestetty kansainvälisesti
- Suunnitellaan hallinnoinnin ja ohjauksen toteutus

Yhteenveto

- Turvatasot ovat luokiteltuja turvatoimenpide- ja menettelyvaatimuksia.
- Mitä korkeampi kohteen turvatasovaatimus on, sitä kypsempi organisaation tulee olla sen toteuttamiseen ja hallintaan
- Kypsyys näkyy strategisessa johtamisessa, tietoturvallisuuden hallinnassa ja turvatoimenpiteissä
- Vaatimusten tulee perustua normeihin, olemassa oleviin standardeihin ja hyviin käytäntöihin.
- Turvatasojen jalkauttaminen edellyttää ohjausta ja yhtenäisiä normeja.
- Valtionhallinnossa tulee tunnistaa toiminnan kannalta tärkeät ja turvattavat kohteet. Lisäksi kohteiden turvaamisen tavoitteista tulee päättää.
- Valtionhallinnossa yhteiselle turvatasolle on mahdollista asettaa yhtenäiset vaatimukset kun em. päätökset on tehty.
- Riippumaton auditointi varmistaa yhteisten vaatimusten noudattamisen kaikilla tasoilla ja muodostaa perustan luottamussuhteelle

Turvatasojen htp:t

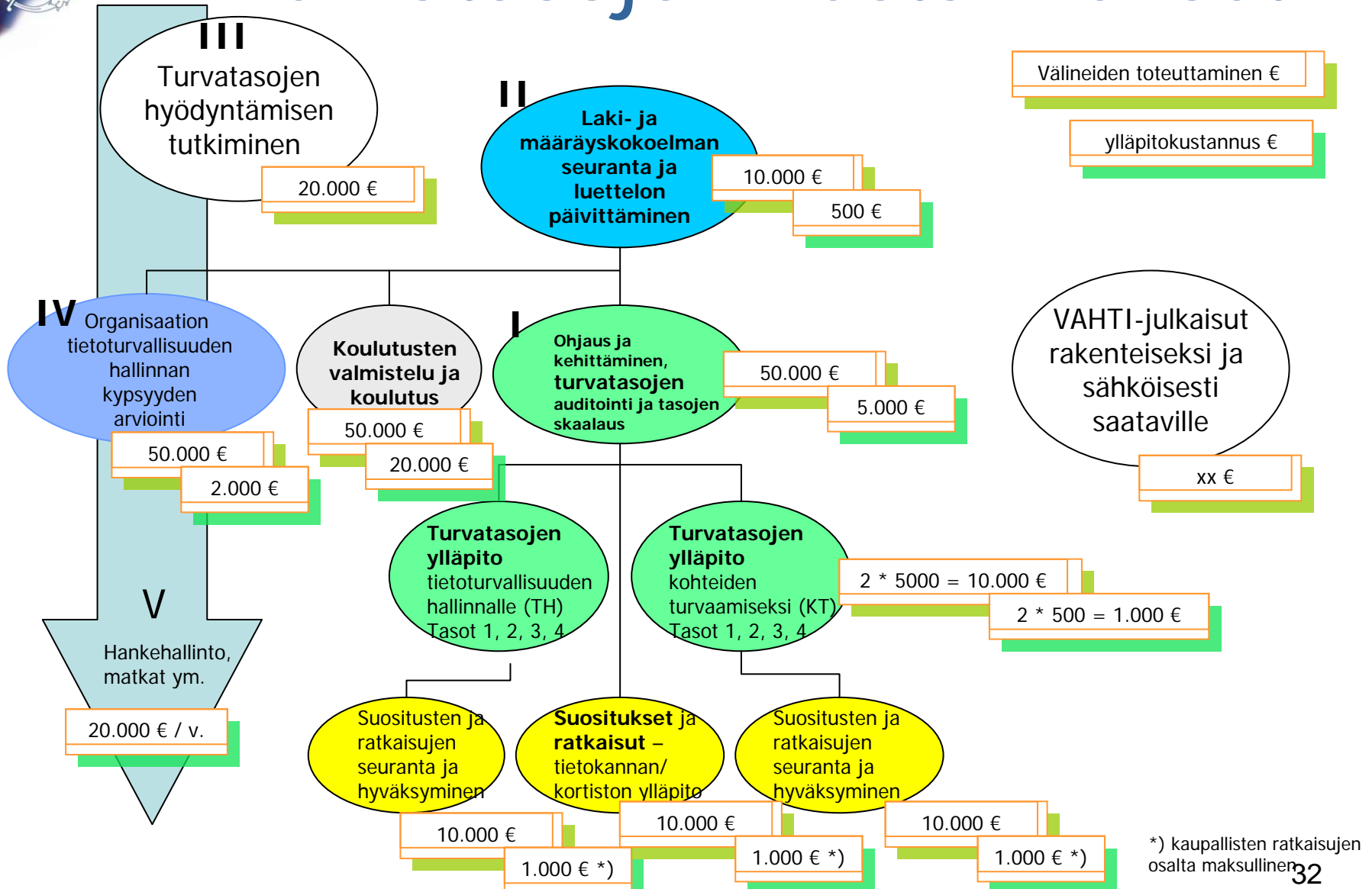

aloituskustannus
ylläpitokustannus

htp = henkilötyöpäivä

*) kaupallisten ratkaisujen osalta maksullinen

Turvatasojen kustannukset

*) kaupallisten ratkaisujen osalta maksullinen

Karkea kustannuslaskelma: investointi ja ylläpito

	Oma virkatyö		Ostettava konsulttityö		Hallinnolta virkatyötä		Välineet
Vaihe	Työ- määrä	Kustan- nukset	Työ- määrä	Kustan- Nukset	Työ- määrä	Kustan- nukset	
Investointi- kustannukset	5 htv	0,3 M €	0 - 3 htv	0 - 0,4 M €	8 htv	0,5 M €	*) 0,9 M €
Ylläpito	2,8 htv	0,2 M €	0 - 1 htv	0 - 0,1 M €	4 htv	0,3 M €	*) 0,3 M €

Investointi- Kustannukset yht.	1,7 -2,1 M €	10/2007 - 12/2008
Ylläpito yht.	0,8 - 0,9 M €	1/2009 -> / v.

*)
sisältää
VAHTI-
ohjeiston
rakenteis-
tamisen.

Tietoturvallisuuden hallinta vähentää..

- .. käytettyä **aikaa** = €
- .. **korjauskustannuksia** = €
- .. menetyksiä (varkauksia, petoksia, ..) = €
- .. maineen menetyksen = €
- .. vähentää oikeudellisia kustannuksia = €
- .. (pienentää) toiminnan riskejä = €

- **Etukäteen suunnittelu on edullisempaa kuin jälkien korjaus.**

Valtionhallinnon poliittishallinnollisessa ohjauksessa käytettävät ohjauskeinot

- lainsäädäntö ja muu normatiivinen ohjaus
 - lait, asetukset ja muut oikeussäännöt sekä organisaatiokohtaiset sitovat normit, kuten työjärjestykset
- taloudellinen ohjaus eli tehtävien hoitoon osoitetut voimavarat ja niiden käyttöä koskeva ohjaus
 - taloudellista ohjausta koskevat normit, voimavarojen allokointikäytännöt/budjettiohjaus, tulosohtaus ja -seuranta, sopimushjaus sekä uutena keinona yhteishankinnat osana talousohjausta (talousarviolaki 22 a § 447/2006).
- rakenteet
 - organisaatiot, organisaatorakenteet, organisaatiomallit, palvelujärjestelmät, henkilöstörakenne, ohjauksen rakenteet
- henkilöstön kannustejärjestelmät, organisaatioiden kannustejärjestelmät, vastuujärjestelmät, johtamisen ohjaus, koulutus
- informaatio-ohjauksen eri muodot
 - ml. ohjeet, suositukset, standardit, kehittämislinjaukset ja tavoitteenasettelu
 - ohjelmaperusteiset hankkeet, politiikkaohjelmat, arviointi,
 - tietojen keruu, rekisterit, tilastot, muut tietovarannot ja muu seuranta,
 - tutkimus- ja kehitystyön tuloksena syntyvä tieto sekä koulutus ja professiot

Valtion yhteisen IT-toiminnan ohjauksessa ja koordinoinnissa käytettävät toimenpiteet

- valtioneuvoston määrittelemät, IT-toiminnan yleiset kehittämis- ja toimintaperiaatteet,
- asianomaisen hallinnonalan IT-toiminnan ohjaus edellä mainittujen linjausten mukaisena tulosohjauksena,
- valtiovarainministeriön informaatio-ohjaus,
 - perustuu valtioneuvoston linjauksiin,
- **yksittäisiä ratkaisuja koskeva velvoittava ohjaus,**
- talouden ohjaus sekä
- yhteishankinnat.